

Výstupy z dotazníkového šetření k evaluaci dotačního systému Odboru kultury Magistrátu města Brna

Zpracovala Mgr. Lucie Stadlerová, DiS.

V únoru 2023 Oddělení koncepce a rozvoje Odboru kultury Magistrátu města Brna (dále jen OK MMB) uskutečnilo dotazníkové šetření v rámci pravidelné Evaluace dotačního systému, zakotvené ve Strategii kultury a kreativních odvětví města Brna.

Dotazník se skládal z celkem 43 otázek (některé z nich filtrační) rozdělených do několika tematických sekcí. Obsahoval otázky podobné šetření z roku 2021, navíc byl rozšířen o spokojenost s podobou nových metodických materiálů a jejich srozumitelností. Věnoval se také novému investičnímu dotačnímu programu, který byl pilotně spuštěn v roce 2022.

Primárně oslovenými respondenty byli žadatelé o programovou dotaci OK MMB pro období 2023, a to z důvodu nejčerstvější zkušenosti se současným systémem přidělování dotace. V první vlně bylo přímo osloveno přes 330 žadatelů. Potencionální respondenti byli upozorněni i prostřednictvím komunikačních kanálů OK MMB (webové stránky, FB, newsletter OK MMB).

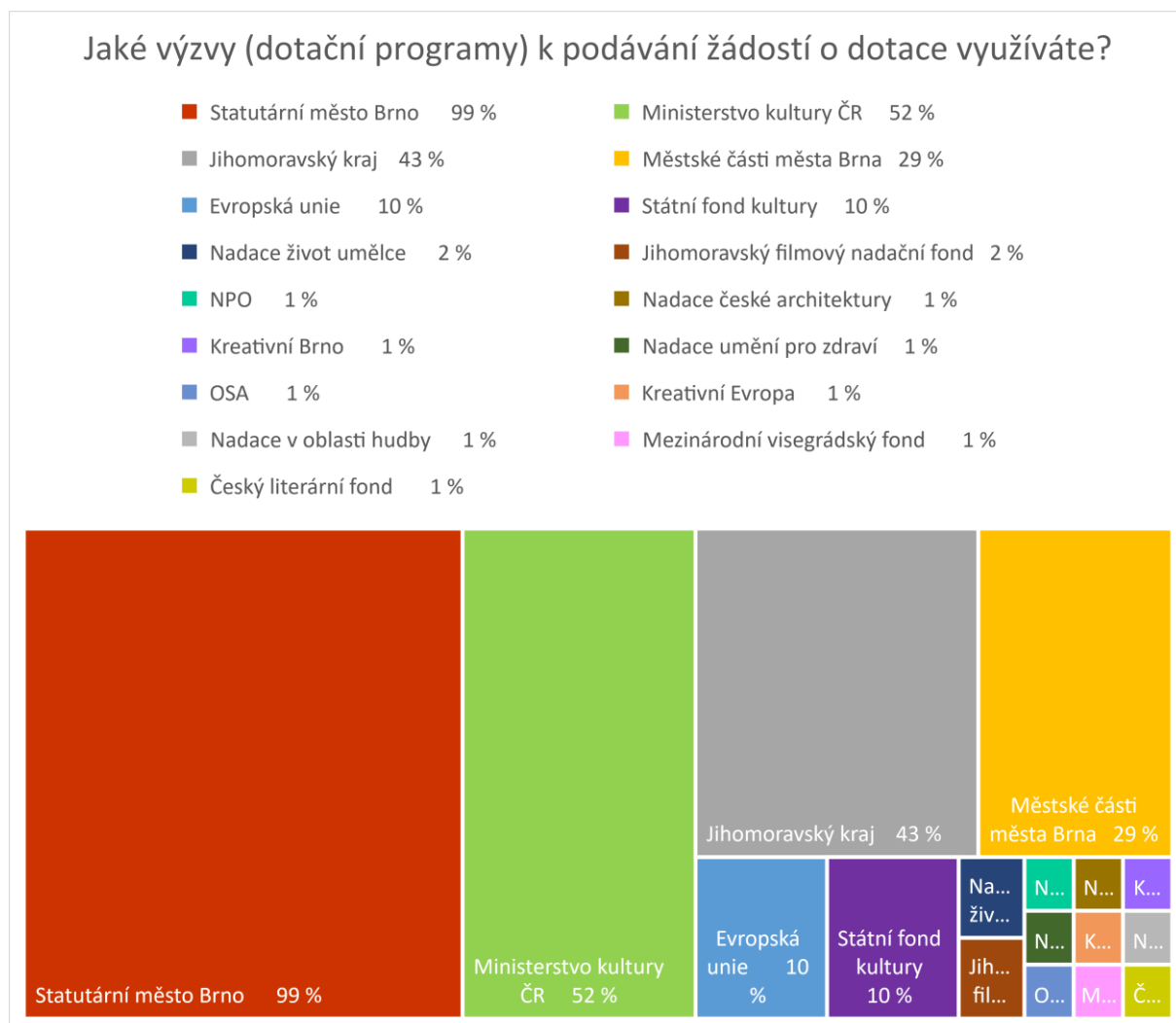
Dotazník v období 9.-28.2. 2023 vyplnilo celkem 82 respondentů. Návratnost činí okolo 25 %. Tento výsledek není přímo reprezentativním vzorkem, přesto se však ze získaných odpovědí podařilo dojít k důležitým závěrům.

1. Výzvy k podání dotace

Dotační výzvy vyhlášené pouze OK MMB využívá 46 % dotazovaných respondentů. Zbýlých 53 % mimo výzvy OK MMB žádá o dotaci u Ministerstva kultury ČR (52,4 %), dále pak u Jihomoravského kraje. V případě žadatelů o dotaci u městských částí města Brna šlo o 29 %. Nejméně zůstává počet žadatelů o dotaci Evropské unie 10 %. Stejného výsledku dosáhl i Státní fond kultury. Z výsledků je zřejmé, že nadále většina žadatelů nespolehá pouze na dotační titul od OK MMB, ale žádá o dotaci alespoň u dvou dalších poskytovatelů dotace.

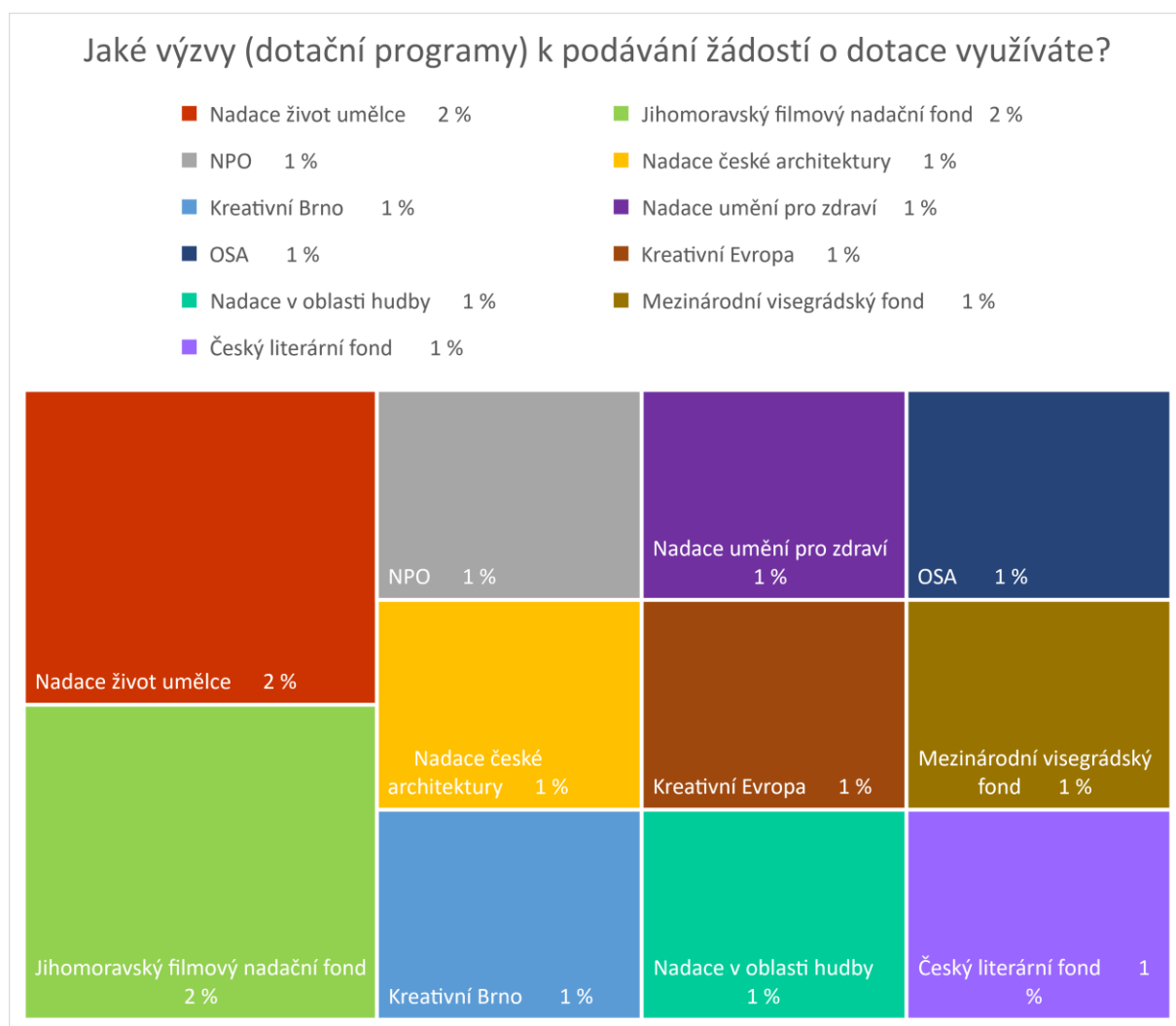
Pozn. pro lepší přehlednost uvádíme dotační programy, které získaly 1-2 % ještě dále v samostatném grafu č. 1.2.

Počet odpovědí: 82

Graf č. 1.1 Nejčastější výzvy dotačních programů a jejich využívání

Počet odpovědí: 13

Graf č. 1.2 Ojedinele používané výzvy dotačních programů

2. Pravidelnost žádání o dotaci a jejich úspěšnost

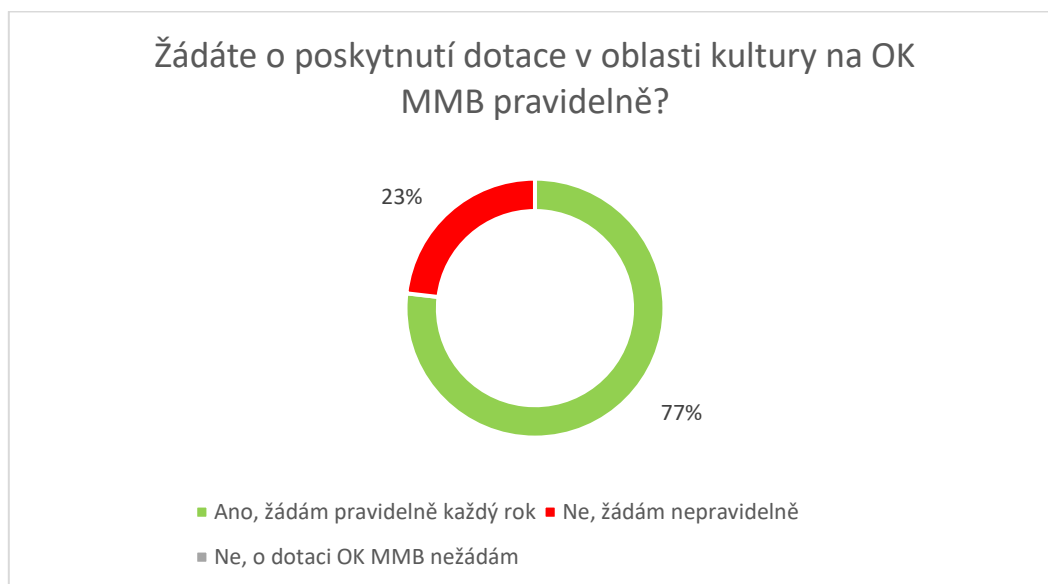
77 % respondentů žádá o dotaci u OK MMB každý rok. Nepravidelně pak 23 %.

Úspěšných žadatelů o dotaci OK MMB je ve vzorku dotazovaných 44 %, dalších 38 % ve většině případů také uspěje, 6 % patří žadatelům, které jsou úspěšní z poloviny.

Mezi respondenty, kteří o dotaci žádají každoročně, je vždy úspěšných 54 %, ve většině případů ji získá 35 % a v polovině případů ji získá asi 6 % respondentů. Zbýlá procenta zahrnují neúspěšné žadatele.

Z žadatelů, kteří o dotace žádají nepravidelně, je polovina úspěšných a polovina ji ve většině případů spíše nezíská.

Počet odpovědí: 82

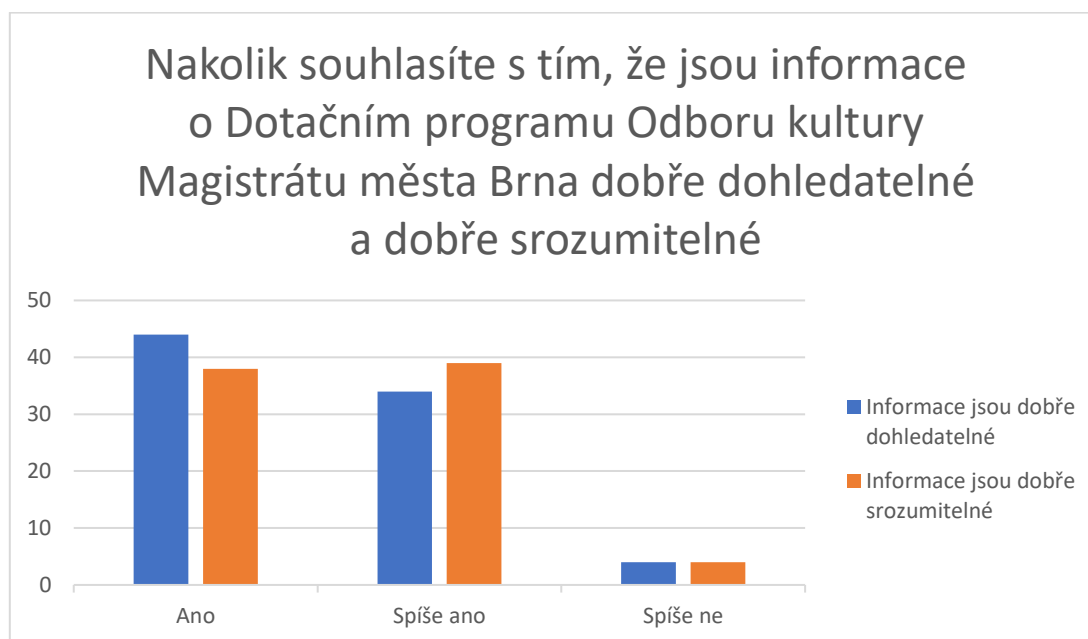
Graf č. 2 Pravidelní žadatelé o dotace

3. Podávání žádosti o dotaci

Dotační systém bývá doplňován o aktuální informace. Cílem je zjistit, zda jsou koncovými uživateli dobře pochopeny a nemohou se stát spíše matoucími.

Informace o dotačních programech jsou pro 95,5 % dotazovaných dobře dohledatelné, z čehož 41,5 % vnímá prostor pro zlepšení. Srozumitelnost je pro 93,9 % respondentů dostatečná, skoro polovina (48 %) si myslí, že by mohly být informace ještě srozumitelnější. Pouze 5 % všech dotazovaných informace považuje spíše za špatně dohledatelné a srozumitelné. Výsledky celkově mapují dobrou orientaci žadatelů v dotačním programu OK MMB.

Počet odpovědí: 82

Graf č. 3 Srozumitelnost a dohledatelnost informací o Dotačním programu OK MMB

Rozdělení dotačních programů

Důležitým ukazatelem správnosti podané žádosti je i zařazení projektů do nastavených dotačních programů v oblasti kultury dle jednotlivých oblastí. Dotazovaní je hodnotí spíše kladně.

Mimo to vnímají současné rozdělení pozitivně. Ve většině případech je pro ně vyhovující či dostatečné. Pokud žádost zahrnuje nějaký specifický projekt nebo činnost, může být rozdělení mírně svazující nebo problematické, protože se může jednat např. o fúzi několika žánrů. Uvítali by užší pojetí nebo např. experimentální či interdisciplinární sekci. Několik respondentů by upřednostnilo také výzkumnou oblast. Co žadatelům chybí úplně, je dotace na podporu vzdělávání pracovníků v oblasti kultury. Zmíněné byly také dotační příspěvky na nájem kulturních prostor, což se jeví jako neznalost, neboť o tyto prostředky si mohou v rámci dotace zažádat.

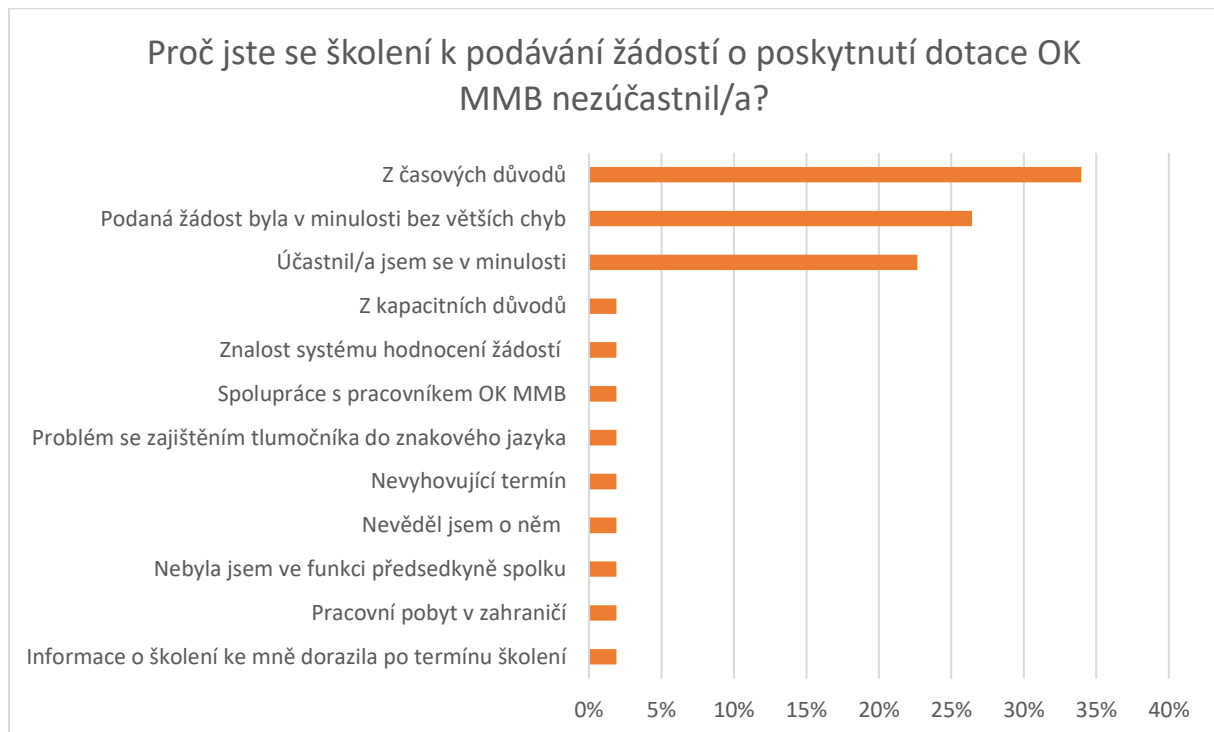
Srozumitelnost pokynů k vyplnění žádosti

Pokyny k vyplnění žádosti o poskytnutí dotace jsou srozumitelné. Uvádí to 98 % oslovených respondentů, z čehož 49 % uvítají zlepšení. Pro zbylá 2 % jsou spíše nesrozumitelné. Nesrozumitelnost může spočívat v oblasti vyplňování rozpočtů, kdy jsou položky vyplňovány v tisících, ale samotné vyúčtování pak v korunách.

4. Školení k podávání žádosti o dotaci

Účast na školení deklaruje 36 % respondentů. Ze zbylých 64 % respondentů, kteří se školení nezúčastnili uvádí 23 % účast již v minulosti, 34 % nedisponuje časovými možnostmi, 26 % podanou žádost o dotaci mělo v minulosti bez větších chyb. Zbylá procenta uvádí dále např. kapacitní důvody, personální obsazení, pracovní cestu v zahraničí, ale také např. problém se zajištěním tlumočnicka do znakového jazyka. 2 % vykazují dobrou informovanost od pracovníka OK MMB, který se jim věnoval osobně. K některým informacím o školení nedorazila včas.

Počet odpovědí: 82

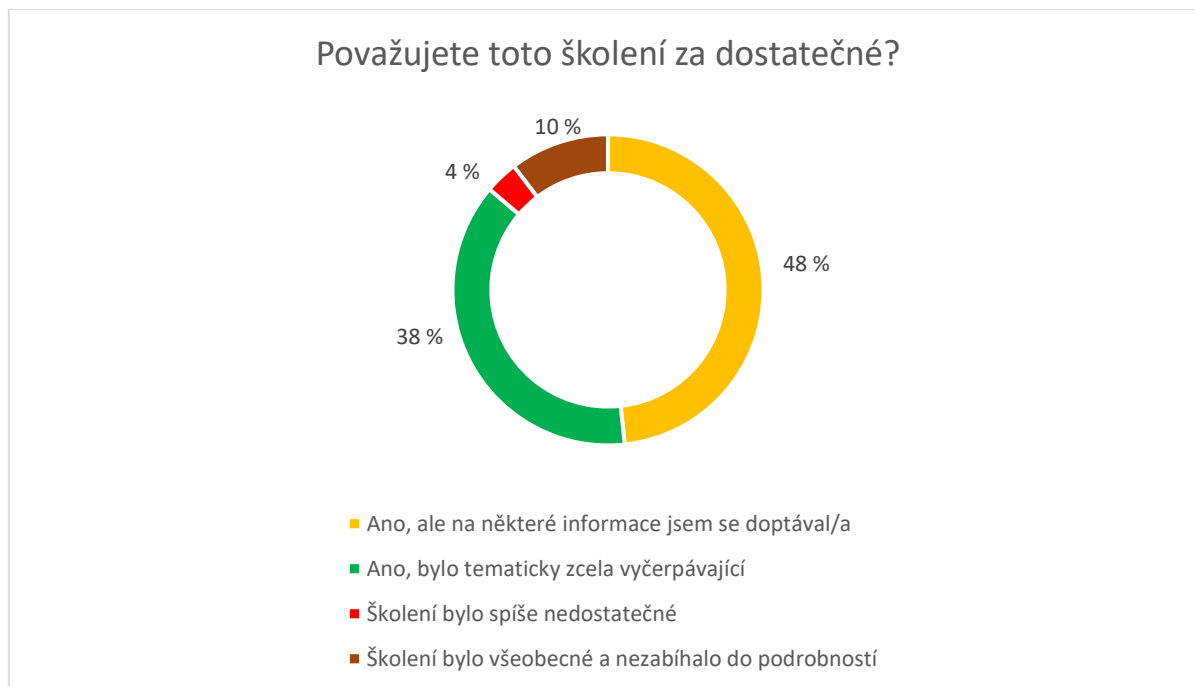

Graf č. 4 Účast na školení k podávání žádostí o poskytnutí dotace OK MMB

Žadatelé o dotace absolvující školení jsou většinou s jejich náplní spokojeni. 38 % označuje školení za tematicky zcela vyčerpávající, 48 % se na některé informace doptávají. Pro zbylá procenta školení bylo všeobecné a nezabíhalo do podrobností a pro 3 % bylo školení spíše nedostatečné.

Absentují příklady z praxe a podrobnější informace v oblasti podávání změn v projektu.

Počet odpovědí: 29

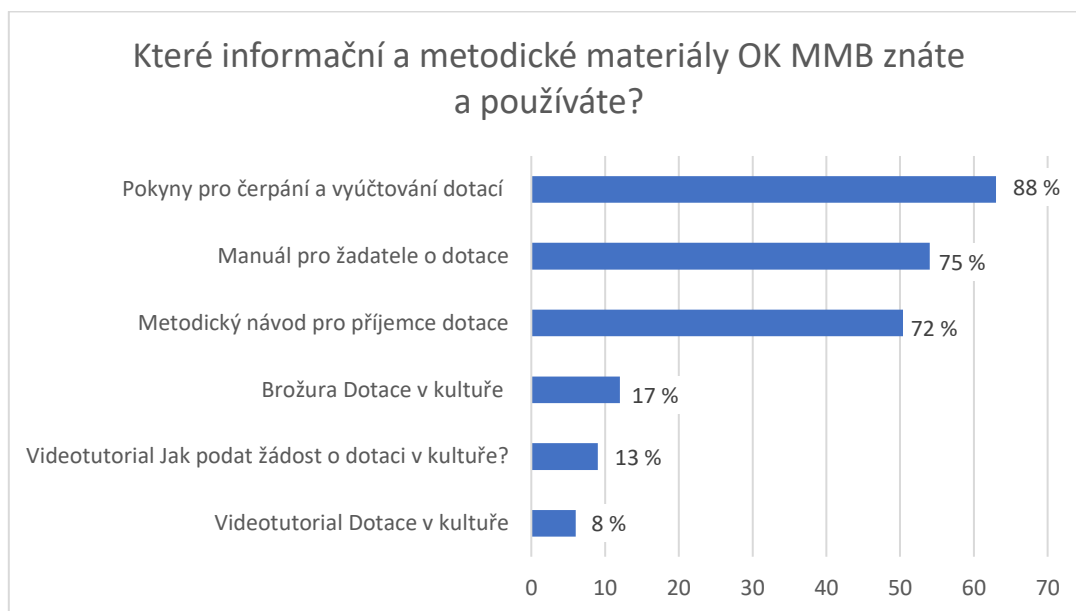
Graf č. 5 Náplň školení

5. Manuály k dotačnímu systému a vyplnění žádostí

I přes poskytnutá školení a osobní konzultace eviduje ještě menší část žádostí chyby. Jedná se spíše o drobnosti, ale v některých případech bylo nutné žádost zcela předělat (7 %).

Vzhledem k náročnosti vyplňování žádostí byly za tímto účelem již v minulosti zřízeny podpůrné materiály. V dotazníkovém šetření z roku 2021 bylo zjišťováno, zda by respondenti využili instruktážní videa k vyplňování žádostí o poskytnutí dotace OK MMB. Přes polovinu (53 %) dotazovaných by videa využila. Aktuálně však většina z respondentů nejvíce využívá *Pokyny pro čerpání a vyúčtování dotací* (87,5 %). Nad rámec dalších manuálů videotutorial *Dotace v kultuře* využívá 8,3 % a videotutorial *Jak podat žádost o dotaci v kultuře* 12,5 %. Graf ukazuje srovnání využívání těchto materiálů.

Počet odpovědí: 72

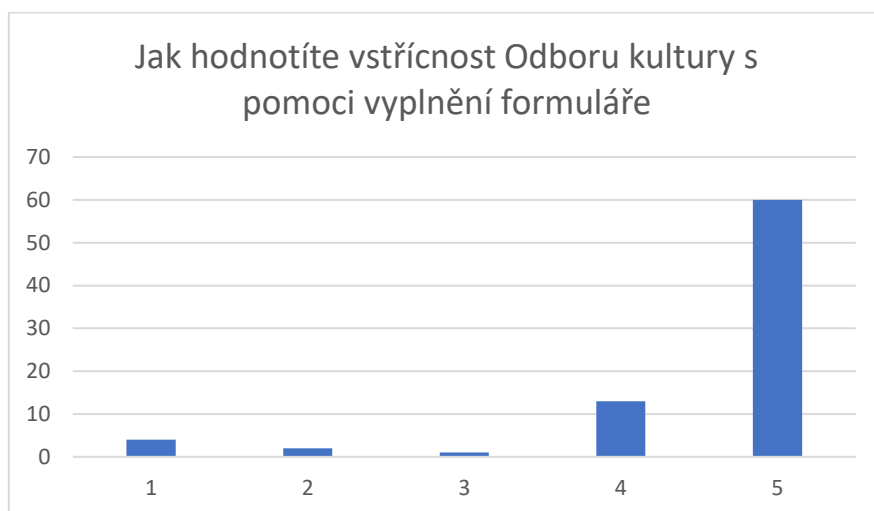
Graf č. 6 Informační a metodické materiály OK MMB

Srozumitelnost manuálů hodnotí dotazovaní kladně. Obecně jsou poskytované informace srozumitelné (99 %), 37 % z celkově dotazovaných by uvítalo ještě zlepšení. Pouhé 1 % vnímalo informace jako spíše nesrozumitelné. Dotazovaní by uvítali jejich zjednodušení pro laickou veřejnost a opět se zde opakuje požadavek na zařazení problematiky změn v projektu, konkrétně pak rozpočtu.

Vstřícnost pracovníků OK

Na vzestupné škále vstřícnosti 1-5 Odboru kultury s pomocí vyplnění žádosti o dotaci OK MMB byl odbor hodnocen mimořádně vstřícně 75 % respondenty. Totéž bylo potvrzeno i slovně v podnětech na konci dotazníku.

Počet odpovědí: 80

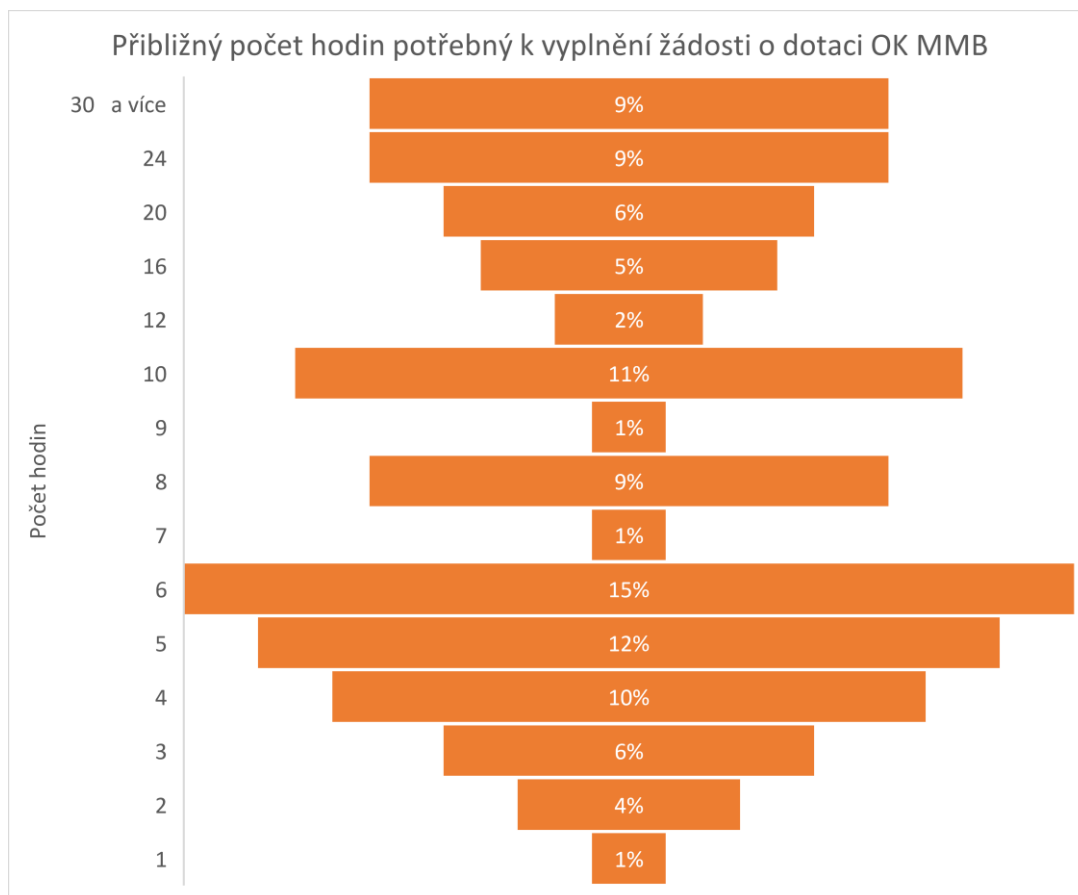
Graf č. 7 Vstřícnost OK MMB s pomocí vyplnění formuláře

6. Časová dotace vyplnění žádosti

Kvalita formuláře žádosti a kvalita školení žádosti se může promítnout do administrativní náročnosti vyplnění žádosti o dotaci. Respondenti odhadují počet hodin, který vyplňováním žádosti stráví následovně. Průměrně se žadatel touto činností zabývá 11 hodin.

- 33 % respondentů žádost vyplní do 5 hodin
- 69,5 % respondentů žádost vyplní do 10 hodin
- 71,9 % respondentů žádost vyplní do 15 hodin
- 82,9 % respondentů žádost vyplní do 20 hodin
- 91,4 % respondentů žádost vyplní do 25 hodin

Počet odpovědí: 82

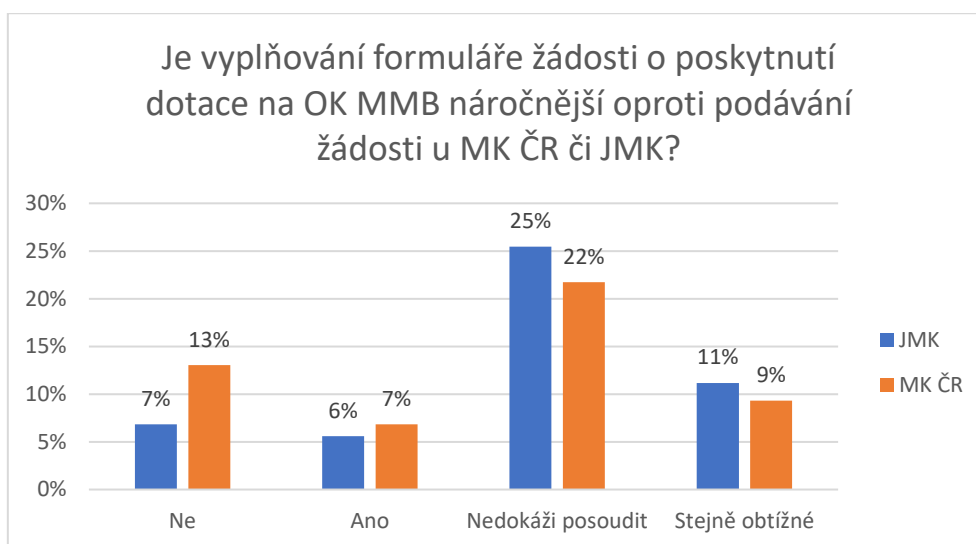
Graf č. 8 Přibližný počet hodin potřebný k vyplnění žádostí o dotaci OK MMB

Respondentům, kteří se nezúčastnili školení, zabere průměrně čas vyplňování žádosti o dotaci 10,5 hodin. Respondenti, kteří se školení zúčastnili, strávili nad vyplněním žádosti cca 11,8 hodin. Což téměř odpovídá celkové časové náročnosti všech respondentů. Jestli má tedy vliv na vyplnění žádosti školení, výsledek neprokázal. Korelace se však již projevuje mezi délkou vyplňování žádostí a úspěšností. Ti, co vždy získají dotaci, vyplňují žádost průměrně 8,1 hodin. Ti, co ji získají zhruba v polovině případů, žádost průměrně vyplňují 9,2 hodin. Naopak ti, kteří úspěšní nejsou, stráví průměrně nad žádostmi 5 hodin. U třech případech šlo o délku 24 hodin a více, v tomto případě se ale domníváme, že se jednalo v jednom případě o nepravdělného žadatele a ve zbylých dvou případech šlo o žadatele, kteří se neúčastnili školení, tudíž mohlo být vyplňování problematictější, a tedy i delší. Obecně ale vyplývá, že žadatelé, kteří věnují žádosti větší čas, mohou být více úspěšní.

7. Porovnání náročnosti žádosti

Respondenty jsme nechali porovnat náročnost vyplnění formulářů OK MMB s formuláři žádosti o dotaci Ministerstva kultury České republiky (dále jen MK ČR) a Jihomoravského kraje (dále jen JMK). Ti, co měli zkušenost alespoň s jedním typem z uvedených, hodnotí ve 20 % formulář OK MMB jako jednodušší. 13 % považuje formulář OK MMB za náročnější. 20 % hodnotí všechny formuláře stejně obtížně. Zbýlých 47 % nemá se systémy pravděpodobně zkušenost, proto je nedokáže posoudit. Obecně lze však říci, že žadatelé, kteří mají zkušenosti i s jiným typem systému, jsou schopni lepší orientace v systému dotací OK MMB a mívají pak i menší problémy s podáváním žádosti.

Počet odpovědí: 82

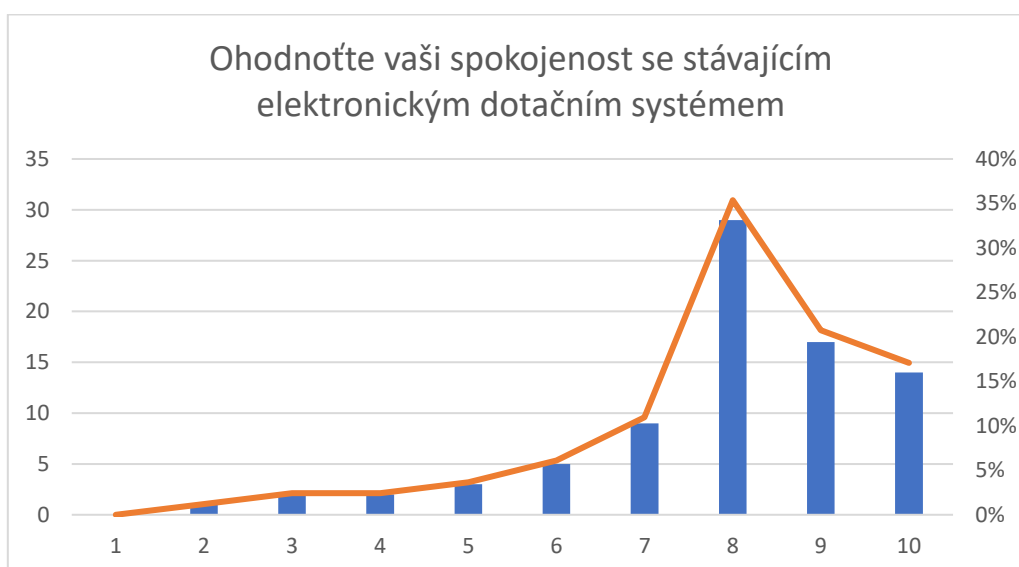

Graf č. 9 Srovnání náročnosti vyplňování žádostí u JMK a MK ČR

8. Elektronický dotační systém

Stávající elektronický dotační systém hodnotí většina respondentů kladně. Nabízená škála byla ohodnotit systém od 1 do 10. Nejčastěji dotazovaní označili bodové ohodnocení 8 – 10 (73 %).

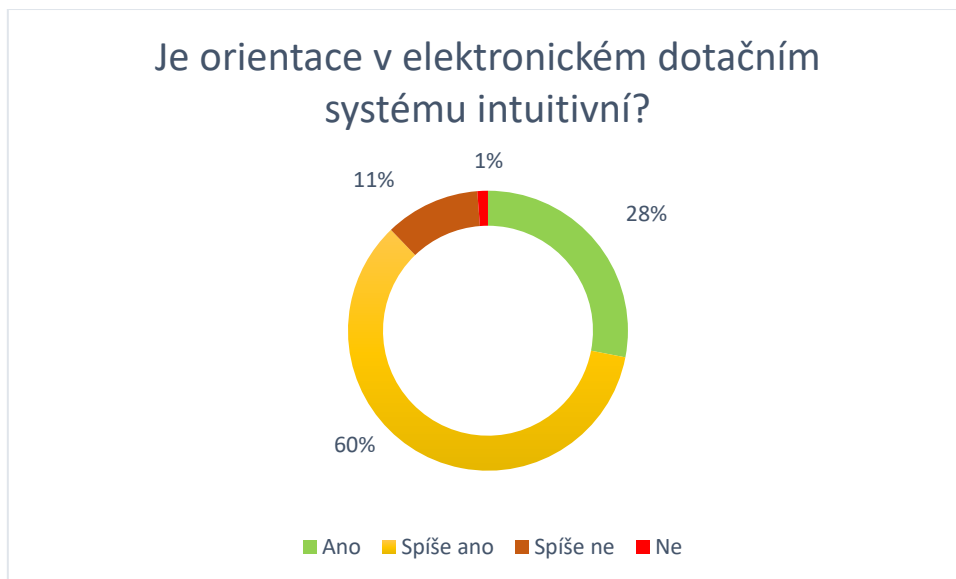
Počet odpovědí: 82

Graf č. 10 Spokojenost se stávajícím elektronickým dotačním systémem

Stejně tak přes 87 % respondentů hodnotí elektronický dotační systém jako převážně intuitivní. Největší část respondentů (60 %) zároveň přiznává el. systému prostor pro zlepšení.

Počet odpovědí: 82

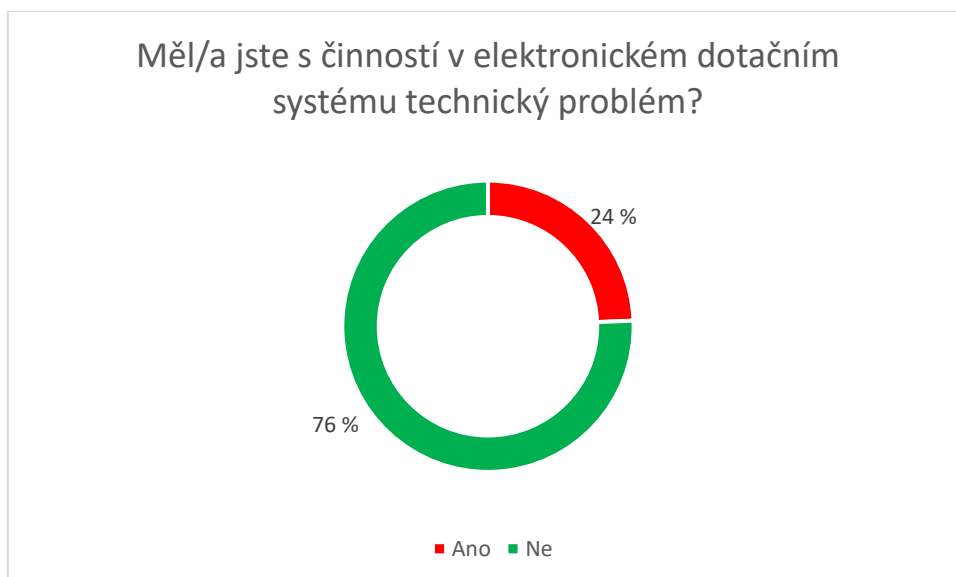

Graf č. 11 Orientace v elektronickém dotačním systému

Technické obtíže

Technické potíže s elektronickým dotačním systémem přiznává 24 % dotázaných. Z tohoto počtu se větší polovina neúčastnila školení (58 %), což mohlo sehrát roli v některých komplikacích. Obecně platí, že čím více je uživatel proškolen ať už ze strany pracovníka OK MMB nebo prostřednictvím školení či různých manuálů, technické problémy bývají spíše na straně systému. Také žadatelé, kteří žádají o dotaci i u jiných subjektů, uvádějí menší procento setkání s technickými komplikacemi.

Počet odpovědí: 82

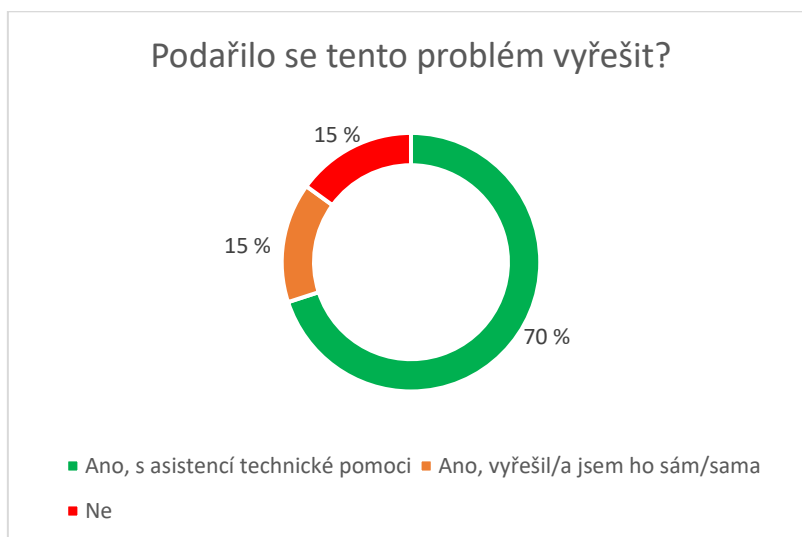

Graf č. 12 Technické problémy s dotačním systémem

Mezi ty nejčastější uváděné patří průběžné ukládání dat a nutnost vyplňovat některé části žádosti opakovaně, či naopak propisování dat z jiných žádostí. V menší míře pak nedostupnost serveru dotačního systému či nemožnost se přihlásit. Jednalo se převážně o technické obtíže, které nevznikly na úrovni uživatele. Např. systém odesílal i neúplné žádosti o dotace, byla vytýkána absence kontroly všech požadovaných příloh nebo nemožnost vlastní změny přístupových údajů.

Technické obtíže se podařilo vyřešit v 85 %, a to v 70 % ve spolupráci s technickou podporou a ve 15 % svépomocí. Ve 15 % tj. 3 případech se technické potíže odstranit nepodařilo.

Počet odpovědí: 20

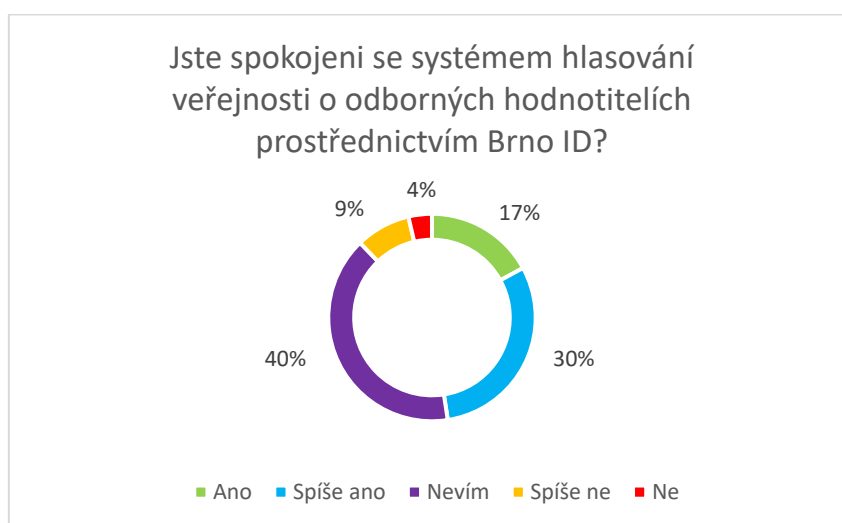

Graf č. 13 Úspěšnost řešení problému

9. Posuzování žádosti

V roce 2020 Magistrát města Brna spustil participativní hlasování veřejnosti o jednom hodnotiteli v odborné komisi schvalující žádosti o dotaci OK MMB v dané kulturní oblasti. V letošním roce jsme se opakovaně žadatelů dotázali, nakolik jsou s tímto systémem spokojeni. Kladně ji hodnotí 47 % dotazovaných – spíše ano 30 % a ano 17 %. Úplnou nespokojenost vyjádřilo 4 % a 40 % se k této problematice nedokázalo vyjádřit.

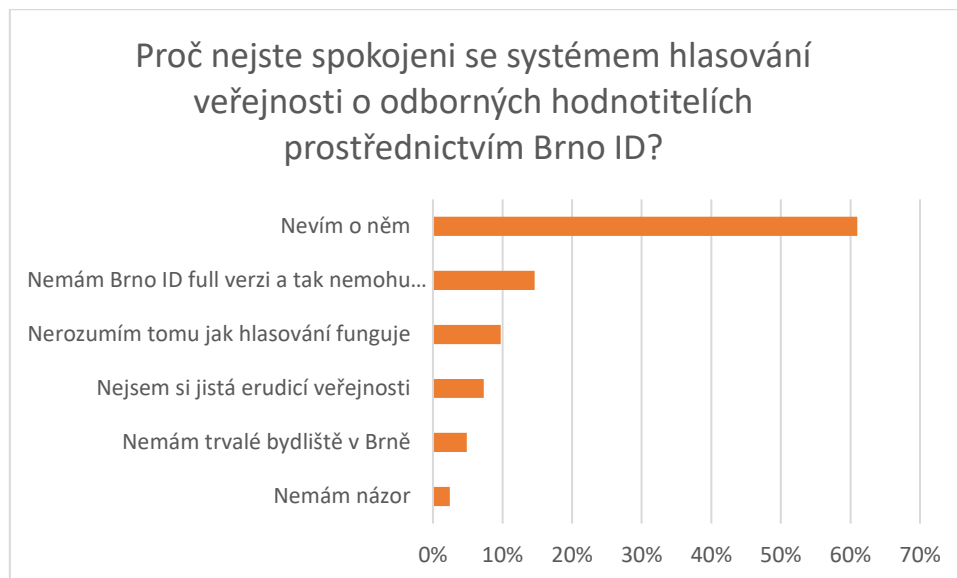
Počet odpovědí: 82

Graf č. 14 Systém hlasování veřejnosti o odborných hodnotitelích prostřednictvím Brno ID

Na otázku, proč nejste spokojeni se systémem hlasování veřejnosti o odborných hodnotitelích prostřednictvím Brno ID, většina dotazovaných odpověděla, že o tomto systému neví – 61 %. Respondenti nerozumí, jak mají hlasovat – 10 % a část oslovených ani hlasovat nemůže, protože nemá full ID verzi – 15 %.

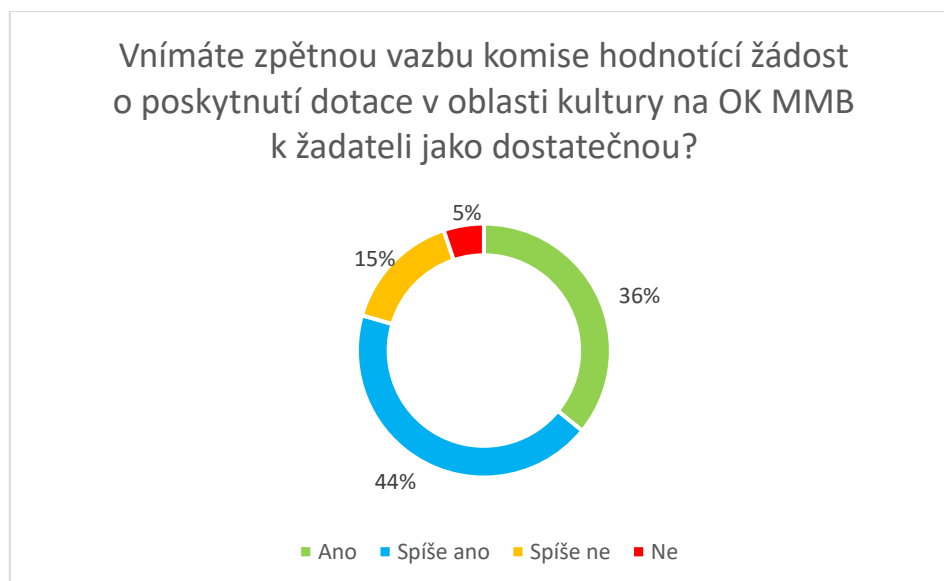
Počet odpovědí: 41

Graf č. 15 Nespokojenost se systémem hlasování prostřednictvím Brno ID

Velice podobně kopíruje odpovědi také spokojenost s podobou zpětné vazby hodnotící komise směrem k žadateli. 80 % dotazovaných je spokojeno (36 % ano, 44 % spíše ano) oproti 20 %, kteří zpětnou vazbu vnímají jako nedostatečnou (15 % spíše ne, 5 % ne). Opět projevují nespokojenost o několik procent více respondenti s nižší mírou úspěšnosti a dotazovaní, kteří o dotaci OK MMB žádají nepravidelně.

Počet odpovědí: 78

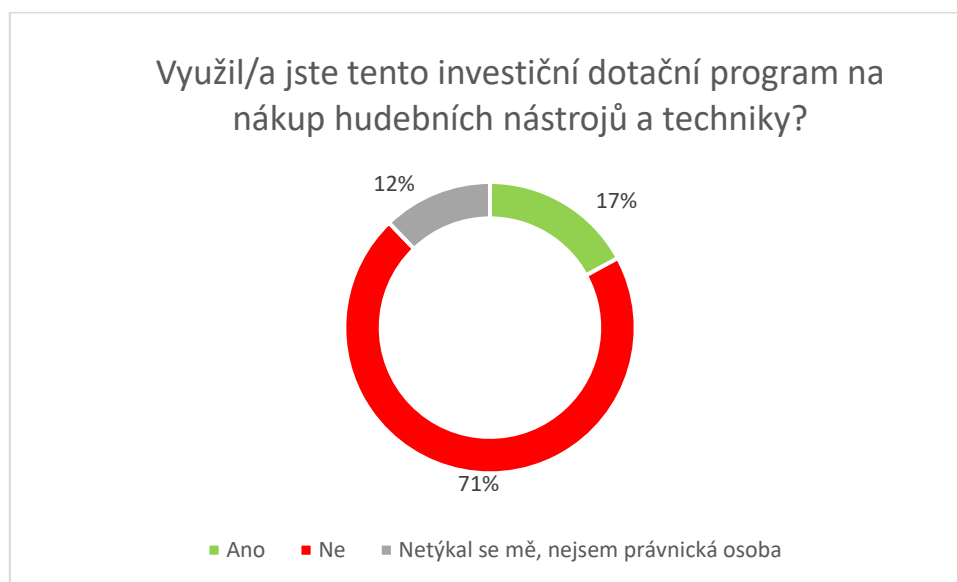

Graf č. 16 Dostatečná zpětná vazba hodnotící komise

10. Investiční dotační program

Novinkou v roce 2022 byl nově spuštěný investiční dotační program pro poskytnutí investičních dotací v oblasti kultury na pořízení techniky nebo hudebních nástrojů v roce 2023. Je určen pro právnické osoby se sídlem v Brně na podporu kulturní a umělecké činnosti prostřednictvím nákupu hudebních nástrojů, osvětlovací, záznamové, zvukové a ozvučovací techniky, která je nezbytná pro vykonávání kulturní činnosti subjektu. Tohoto programu využilo 14 dotazovaných, tedy 17 % z celkového vzorku.

Počet odpovědí: 82

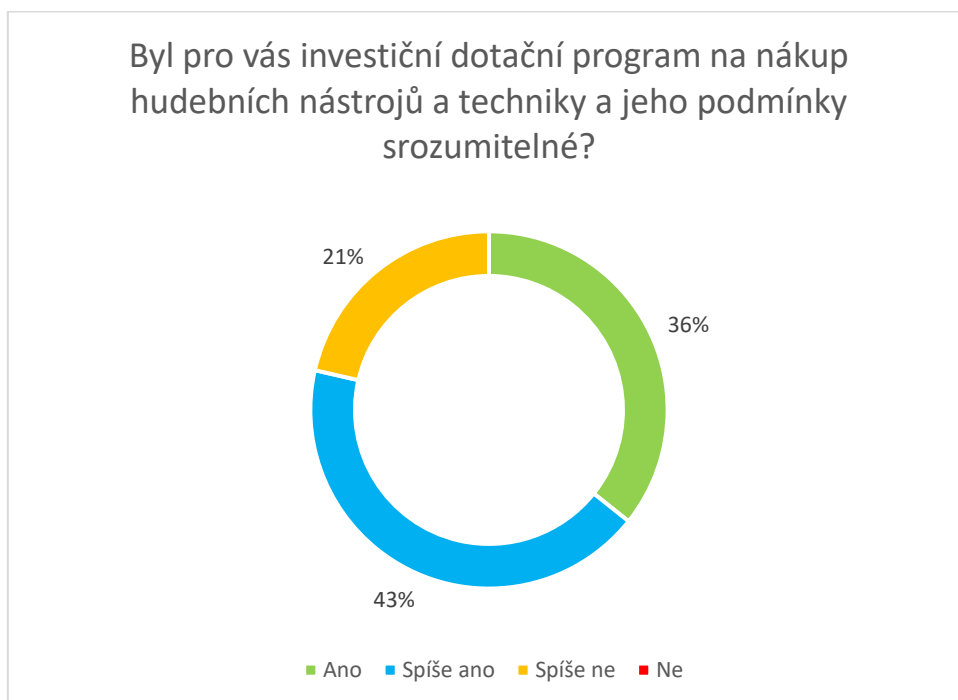
Graf č. 17 Využití investičního dotačního programu

Srozumitelnost pokynů k vyplnění žádosti

Respondenti tento druh dotačního programu vítají pro jeho specifickou a potřebnost. Orientace v podávání dotace je však v drobných případech místy zmatečná. Žadatelé by uvítali zjednodušení komunikovaných pravidel, protože některá hodnotící kritéria a podmínky nejsou příliš srozumitelné. V některých případech požadují jasnou definici postupu, např. jakým způsobem mají být zpracovány cenové nabídky a jak postupovat v případě aktuálně nedostupné nabídky produktů. Důležité kritérium pro podání, kdy je rozhodující datum a čas, by mělo být více zdůrazněno. Objevují se také technické problémy s požadovaným formulářem.

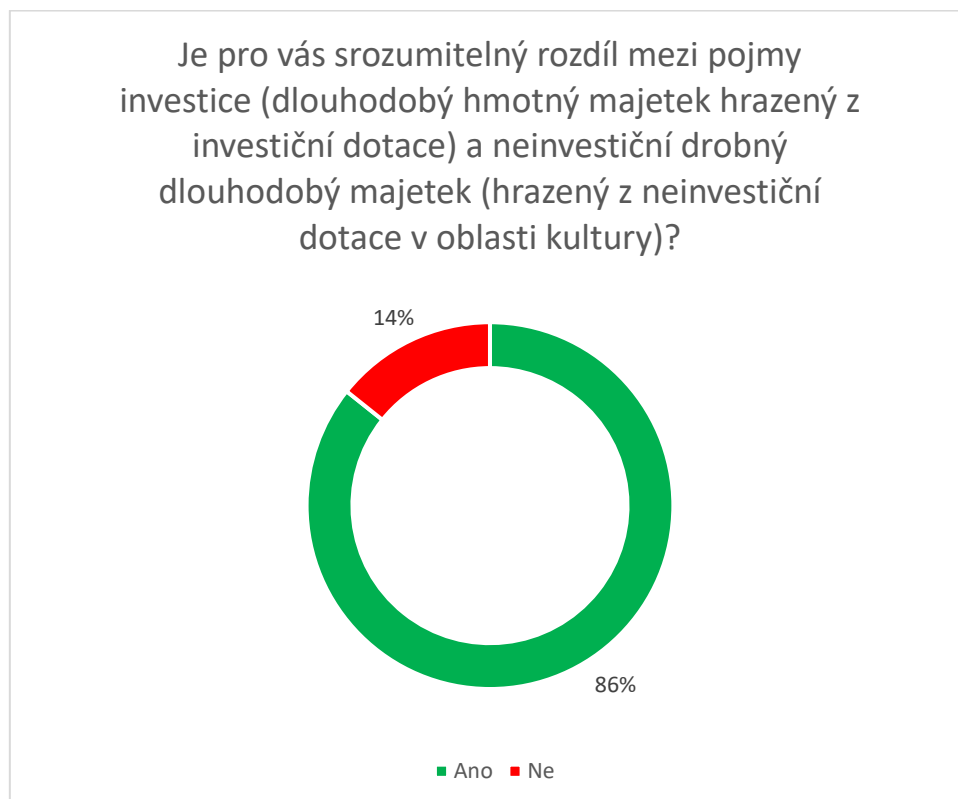
Průzkum se zaměřoval i na orientaci v klíčových pojmech. Na otázku, „Je pro vás srozumitelný rozdíl mezi pojmy investiční dlouhodobý hmotný majetek a neinvestiční drobný dlouhodobý hmotný majetek“, odpovídá většina, že ano. Pojem investiční soubor nezná polovina, ale celková srozumitelnost tohoto programu a jeho podmínek je převážně dobrá.

Počet odpovědí: 14

Graf č. 18 Srozumitelnost investičního dotačního programu

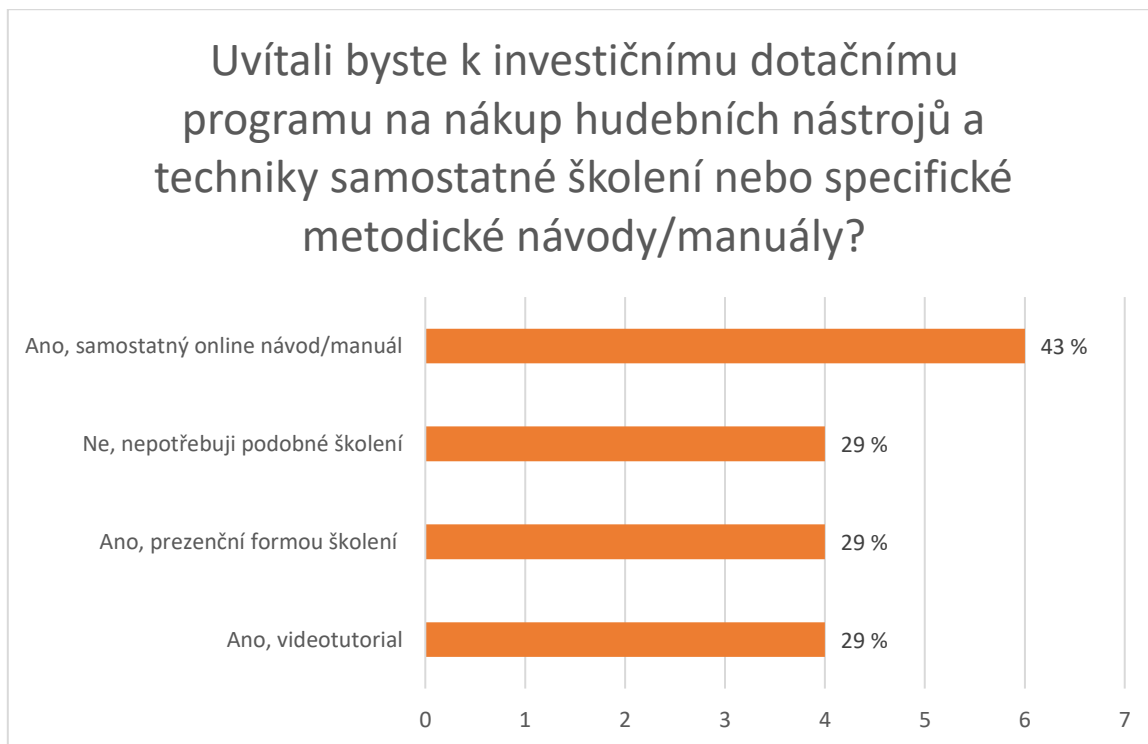
Počet odpovědí: 14

Graf č. 19 Srozumitelnost pojmů investiční a neinvestiční drobný dlouhodobý majetek

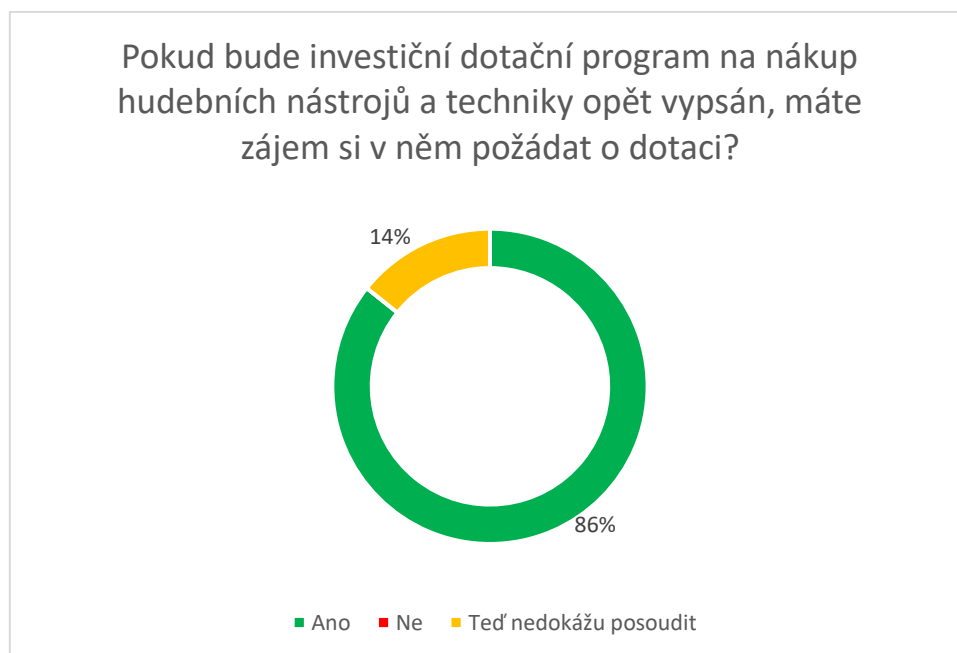
Do budoucna ze strany žadatelů existuje o tento druh programu jednoznačný zájem. 86 % dotazovaných by ho využilo znovu a zbývajících 14 % zatím nedokáže aktuálně posoudit. Uspádnění podávání žádosti by mohlo přinést vytvoření online návodu či manuálu, o které projevuje zájem 43 % dotazovaných. Téměř 29 % by využilo prezenční školení a necelých 29 % videotutorialů.

Počet odpovědí: 14

Graf č. 20 Školení a metodické manuály k investičnímu dotačnímu programu

Počet odpovědí: 14

Graf č. 21 Zájem o investiční dotační program

11. Vyúčtování poskytnuté dotace

Způsobilé a nezpůsobilé výdaje

Formulaci (ne)způsobilých výdajů vnímají respondenti srozumitelně. Na dotaz reaguje 88 % kladně, skupina zbývajících 12 % je zastoupena z poloviny nepravdělnými žadateli o dotace, nebo také žadateli, kteří se neúčastní školení. Chybovost ve vyúčtování může souviset se špatným pochopením zadání. Úplně bez chyb mělo vyúčtování 35,5 % dotazovaných, 60,5 % mělo drobné chyby. Zbývajících 4 % (1 respondent) musí vyúčtování předělat.

Počet odpovědí: 76

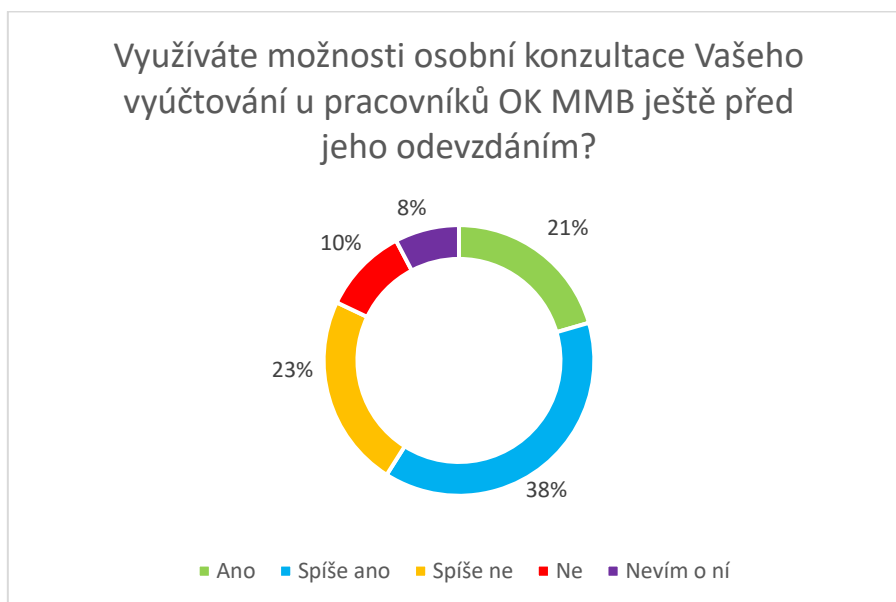

Graf č. 22 Chybovost ve vyúčtování dotací

Vstřícnost OK při vyúčtování

Větší polovina žadatelů v souvislosti s vyúčtováním kontaktuje pracovníky OK MMB s žádostí o osobní konzultaci či pomoc. Zajímalo nás, jaká je četnost těchto konzultací a jak hodnotí přístup OK v této záležitosti. Osobní konzultace využívá 59 % dotazovaných, 33 % spíše nevyužívá nebo nevyužívá vůbec, 8 % o ní vůbec neví.

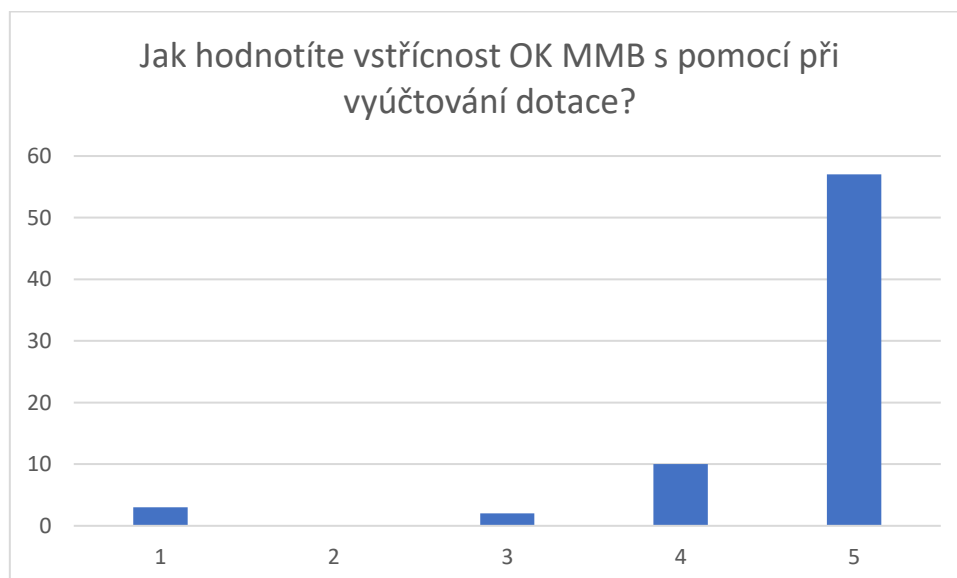
Počet odpovědí: 78

Graf č. 23 Osobní konzultace vyúčtování u pracovníků OK MMB

Naprostá většina dotazovaných vyjadřují spokojenost se vstřícností OK MMB s pomocí při vyúčtování dotace.

Počet odpovědí: 72

Graf č. 24 Hodnocení vstřícnosti pracovníků OK MMB

Na konci dotazníkového průzkumu připojují respondenti k podávání dotací a práci s dotačním systémem několik připomínek a požadavků:

- Zavést průběžný systém podávání žádostí v rámci celého roku,
- zajistit stabilitu dotačního systému (neměnit pravidla a pokud je to nezbytně nutné, tyto změny dostat mezi žadatele co nejdříve, nejviditelněji atd.),
- zjednodušení vyúčtování – paperless, méně dokladů hrazených z dotace – pouze seznam (doklady pro případnou kontrolu na místě),
- ošetření podávání změn v projektu,
- zpětná vazba pro úspěšné projekty,
- změna času pro evaluaci v době, kdy se podávají žádosti.

Závěry šetření

V roce 2021 proběhlo podobné dotazníkové šetření. Aktuálně lze vnímat lehce sestupnou tendenci v návratnosti dotazníků. Pro zlepšení této situace by bylo vhodné použít více distribučních kanálů a více motivovat respondenty k vyplnění uživatelské zkušenosti s dotačním systémem. Zvláště pak pro zjištění funkčnosti či kvality nově zavedeného investičního dotačního programu a jeho případného zlepšení. Zamyslet by se také dalo nad časovou distribucí dotazníku, která by mohla být rozdělena na dvě části, jak po skončení podávání dotací, tak po skončení podávání vyúčtování. To by umožnilo respondentům poskytnout přesnější a aktuálnější informace. Doporučení spočívá také v počtu pokládaných otázek, kterých by mohlo být méně s konkrétnějším zacílením.

Výsledky z roku 2021 byly téměř identické s aktuálním šetřením. Prokazují vysokou pracovní úroveň OK MMB, převážně součinnost při podávání dotací a jejich závěrečné vyúčtování. Šetření nicméně ukazuje možnosti vylepšení a zefektivnění procesů jak na straně odboru, tak i některých žadatelů. Požadavek na zjednodušení dotačního systému byl identifikován již v minulosti, ale nedošlo k němu. Některé odpovědi se tak opakují. Podařilo se však vytvořit chtěný videotutoriál, který v praxi pak příliš žadatelů nevyužilo. Zůstává otázkou, zda to bylo vlivem špatné propagace či neochotou žadatelů získat další informace. Celkově však hodnocení dotačního systému OK MMB bylo v obou průzkumech velmi pozitivní.

Podle provedeného šetření jsou žadatelé o dotace většinou s celým procesem spokojeni. Srozumitelnost informací v žádostech je poměrně dobrá a díky proklientskému přístupu, který je vykazován na jedné straně osobními konzultacemi pracovníky OK MMB a na straně druhé podpůrnými školicími materiály, se z žadatelů o dotace stávají úspěšní příjemci dotace.